

Công tác sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị ở tỉnh Quảng Ninh hiện nay: Thực trạng và giải pháp

Ngày nhận bài: 03/01/2025 | Ngày phản biện: 10/01/2025 | Ngày xuất bản: 26/02/2026

Tác giả: Bùi Thị Tươi (Trường Đào tạo cán bộ Nguyễn Văn Cừ)

Tóm tắt: Công tác sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị có vai trò quan trọng góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của các cơ quan, bảo đảm quản lý thống nhất, tinh gọn bộ máy, phục vụ tốt hơn người dân và sự phát triển kinh tế - xã hội của cả nước nói chung và tỉnh Quảng Ninh nói riêng. Bài viết làm rõ một số kết quả đạt được cũng như hạn chế còn tồn tại trong công tác sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị của tỉnh Quảng Ninh; từ đó, đề xuất giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả của công tác này thời gian tới.

1. Đặt vấn đề

Thời gian qua, tỉnh Quảng Ninh đã triển khai quyết liệt công tác sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị theo chủ trương của Đảng và Nhà nước, gắn với tinh giản biên chế và nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động. Việc sáp nhập đơn vị hành chính, kiện toàn cơ quan chuyên môn, đổi mới phương thức lãnh đạo, quản lý đã đạt nhiều kết quả tích cực, góp phần cải thiện chất lượng phục vụ người dân, doanh nghiệp và thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh. Tuy nhiên, trong quá trình thực hiện cũng bộc lộ một số hạn chế, như tổ chức bộ máy ở một số nơi chưa thật sự đồng bộ, chức năng nhiệm vụ còn chồng chéo; hạ tầng, điều kiện làm việc và năng lực cán bộ, nhất là ở cấp cơ sở sau sáp nhập, chưa đáp ứng yêu cầu mới. Thực tiễn đó đặt ra yêu cầu cần tiếp tục đánh giá toàn diện thực trạng, làm rõ những vấn đề phát sinh để có giải pháp phù hợp, bảo đảm bộ máy của hệ thống chính trị tỉnh Quảng Ninh vận hành ổn định, hiệu quả trong giai đoạn hiện nay.

2. Thực trạng công tác sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị ở tỉnh Quảng Ninh hiện nay

2.1. Những kết quả đạt được

Thứ nhất, việc sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị ở tỉnh Quảng Ninh bám sát nghị quyết, kết luận của Trung ương.

Trên cơ sở kế thừa những kết quả đạt được từ việc thực hiện Đề án và Nghị quyết của Tỉnh ủy về “đổi mới phương thức, nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng; tinh giản bộ máy, biên chế”, đồng thời gắn với Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương, Tỉnh ủy tỉnh Quảng Ninh đã tập trung, chỉ đạo quyết liệt việc sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị theo mô hình chính quyền địa phương hai cấp, bảo đảm hoạt động thông suốt, hiệu quả và ổn định... Điển hình như Quyết định số 1708-QĐ/TU ngày 27/11/2024 của Tỉnh ủy Quảng Ninh thành lập Ban Chỉ đạo tổng kết việc thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; Công văn số 2577-CV/TU ngày 12/3/2025 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy thực hiện Kết luận số 128-KL/TW ngày 07/3/2025 của Bộ Chính trị về chủ trương công tác cán bộ... Trong đó, bám sát nguyên tắc: “Chủ động sắp xếp, tổ chức các đơn vị sự nghiệp công lập đáp ứng yêu cầu mới, thúc đẩy xã hội hóa. Thực hiện hiệu quả việc tinh giản biên chế gắn với cơ cấu lại, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức theo vị trí việc làm. Kịp thời rà soát, bổ sung, hoàn thiện chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, mối quan hệ công tác của các cơ quan, đơn vị, nhất là các cơ quan thực hiện sắp xếp, tổ chức lại” (Đảng bộ tỉnh Quảng Ninh, 2025).

Thứ hai, tỉnh Quảng Ninh luôn tích cực trong triển khai mô hình chính quyền địa phương hai cấp.

Thực hiện Nghị quyết số 1199/NQ-UBTVQH15 ngày 28/9/2024 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã giai đoạn 2023–2025, Tỉnh ủy tỉnh Quảng Ninh đã tập trung lãnh đạo, chỉ đạo quyết liệt, đồng bộ và kịp thời để triển khai nhiệm vụ này đạt hiệu quả. Trên cơ sở các quy định và hướng dẫn của Trung ương, Tỉnh ủy yêu cầu các cấp, các ngành tiến hành rà soát toàn diện thực

trạng tổ chức bộ máy, từ đó xây dựng phương án sắp xếp phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương và định hướng phát triển lâu dài.

Theo đó, tỉnh Quảng Ninh đã triển khai đồng bộ việc sắp xếp lại các đơn vị hành chính; thực hiện hợp nhất, sáp nhập các tổ chức có chức năng, nhiệm vụ tương đồng; từng bước tổ chức và vận hành mô hình chính quyền địa phương hai cấp. Quá trình này nhằm bảo đảm bộ máy của Đảng và hệ thống chính trị được tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả và ổn định. Trong quá trình triển khai, tỉnh xác định rõ việc đổi mới mô hình tổ chức và nâng cao hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị là nhiệm vụ trọng tâm, có ý nghĩa xuyên suốt trong quá trình sắp xếp và phát triển.

Việc sắp xếp tổ chức bộ máy không chỉ nhằm tinh gọn, mà còn hướng tới nâng cao chất lượng quản trị địa phương, đáp ứng yêu cầu phát triển nhanh, bền vững của Tỉnh trong giai đoạn mới. Theo đó, Tỉnh ủy tỉnh Quảng Ninh đã chủ động xây dựng lộ trình, lựa chọn phương án tổ chức phù hợp, bảo đảm đồng bộ, thống nhất và nhận được sự đồng thuận cao của cán bộ, đảng viên và nhân dân. Quá trình sắp xếp được triển khai công khai, minh bạch, có sự tham gia, đồng thuận của nhân dân, góp phần củng cố bộ máy hành chính thống nhất, hiệu lực, hiệu quả. Tính đến tháng 10/2025, sau sắp xếp, sáp nhập, tỉnh Quảng Ninh đã giảm từ 13 huyện, thị xã, thành phố, 171 xã, phường, thị trấn thành 54 đơn vị hành chính cấp xã (gồm 22 xã, 30 phường và 02 đặc khu) (Đảng bộ tỉnh Quảng Ninh, 2025).

Thứ ba, tinh gọn đầu mối các cơ quan, đơn vị trong hệ thống chính trị của tỉnh Quảng Ninh đạt nhiều kết quả tích cực.

Bám sát hướng dẫn của Trung ương, Tỉnh ủy tỉnh Quảng Ninh đã thực hiện hợp nhất một số cơ quan, tổ chức, sắp xếp bộ máy của hệ thống chính trị theo hướng “tinh - gọn - mạnh - hiệu năng - hiệu lực - hiệu quả”. Thực hiện Kế hoạch 04-KH/BCĐ ngày 13/11/2024 của Ban Chỉ đạo Trung ương về tổng kết việc thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW Ban Thường vụ Tỉnh ủy Quảng Ninh đã tập trung triển khai chỉ đạo tổng kết công tác này. Ban Chỉ đạo cấp tỉnh về tổng kết việc thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW đã được Tỉnh ủy thành lập, do đồng chí Bí thư Tỉnh ủy làm Trưởng Ban. Các cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan, đơn vị và địa phương được chỉ đạo bám sát kế hoạch, kết luận của Ban Chỉ đạo, triển khai nghiêm túc và khẩn trương các nhiệm vụ được

giao, đảm bảo cả tiến độ lẫn chất lượng. Theo đó, toàn tỉnh đã giảm 02 đơn vị trực thuộc Tỉnh ủy, 03 ban cán sự đảng, 07 đảng đoàn, 08 đơn vị trực thuộc Ủy ban nhân dân tỉnh, 99 đầu mối đơn vị sự nghiệp thuộc các sở, ngành, UBND các địa phương; thành lập 02 đảng bộ các cơ quan Đảng tỉnh, Ủy ban nhân dân tỉnh (Đảng bộ tỉnh Quảng Ninh, 2025)... Đối với các cơ quan, đơn vị trực thuộc Ủy ban nhân dân tỉnh: Hợp nhất Sở Kế hoạch và Đầu tư và Sở Tài chính; Hợp nhất Sở Giao thông vận tải và Sở Xây dựng; Hợp nhất Sở Tài nguyên và Môi trường và Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn; Hợp nhất Sở Thông tin và Truyền thông và Sở Khoa học và Công nghệ; Hợp nhất Sở Văn hóa, Thể thao và Sở Du lịch; Hợp nhất Sở Lao động - Thương binh và Xã hội và Sở Nội vụ (Báo Điện tử Chính phủ, 2024).

Bên cạnh đó, việc tinh gọn tổ chức bộ máy trong hệ thống chính trị ở tỉnh Quảng Ninh đã được triển khai sắp xếp mô hình chính quyền địa phương hai cấp (tỉnh và xã/phường/đặc khu) theo tinh thần cải cách hành chính của Trung ương, giảm tầng nấc trung gian (không tổ chức cấp huyện), giúp rút ngắn thủ tục và nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý. Quyết định tái cấu trúc bộ máy cấp tỉnh và đơn vị hành chính của Quảng Ninh được thể hiện rõ qua Nghị quyết 1679/NQ-UBTVQH15 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội, về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp xã của tỉnh Quảng Ninh năm 2025. Theo đó, toàn tỉnh đã điều chỉnh, sắp xếp các đơn vị hành chính ở cấp xã thực hiện hợp nhất, sáp nhập, điều chỉnh địa giới hành chính trong xu hướng tinh gọn, giảm đầu mối. Cụ thể, sau sắp xếp, Quảng Ninh chỉ còn 54 đơn vị hành chính cấp xã/phường/đặc khu (bao gồm 22 xã, 30 phường và 2 đặc khu), trong khi trước đó số lượng đơn vị cấp xã/phường/trấn là lớn hơn nhiều (Vũ Thuỳ Linh, 2025). Sau sắp xếp, bộ máy các đơn vị sau tổ chức lại đã cơ bản ổn định, hoạt động thông suốt, giảm chi phí hành chính, tăng hiệu lực quản lý và nâng cao chất lượng phục vụ người dân, doanh nghiệp. Đồng thời, việc tinh gọn tổ chức bộ máy của Mặt trận tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội tại 54 xã, phường, đặc khu trong toàn tỉnh đã nhanh chóng hòa nhập, cơ bản bảo đảm hoạt động thông suốt, không bị gián đoạn (Hoài Anh, 2026).

Bên cạnh các giải pháp đã triển khai, Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ninh đã ban hành Kế hoạch số 253/KH-UBND nhằm tổ chức sắp xếp, tinh gọn các tổ chức bên trong, đơn vị sự nghiệp và doanh nghiệp nhà nước trên địa bàn tỉnh. Việc thực hiện kế hoạch này hướng tới mục tiêu hoàn thiện tổ chức bộ máy theo hướng tinh gọn, bảo đảm các

cơ quan, đơn vị sau sắp xếp hoạt động thông suốt, hiệu quả. Trên cơ sở đánh giá chức năng, nhiệm vụ và yêu cầu thực tiễn, tinh mạnh dạn hợp nhất, giải thể những đầu mối hoạt động chồng chéo, trùng lặp, đồng thời nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức. Trên thực tế, sau sắp xếp, tại cấp tỉnh, số cơ quan chuyên môn trực thuộc Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ninh giảm rõ rệt, đã cắt giảm 6 sở (cơ quan cấp sở), đưa tổng số cơ quan chuyên môn cấp tỉnh xuống còn 14 đơn vị, đạt tỷ lệ tinh gọn 30% (Nguyễn Dương, 2025).

Bốn là, tinh giản biên chế gắn với cơ cấu lại đội ngũ cán bộ.

Cùng với việc sắp xếp tổ chức bộ máy, Tỉnh ủy tỉnh Quảng Ninh đã chú trọng thực hiện tinh giản biên chế gắn với tái cơ cấu đội ngũ và nâng cao chất lượng cán bộ, công chức, viên chức theo vị trí việc làm. Các chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và mối quan hệ công tác của cơ quan, đơn vị, nhất là những đơn vị được sắp xếp, tổ chức lại, cũng được rà soát và hoàn thiện kịp thời. Qua đó cho thấy quyết tâm chính trị của tỉnh trong việc đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy theo hướng tinh gọn, hiệu quả. Đây là tiền đề quan trọng để tỉnh Quảng Ninh tiếp tục đẩy mạnh cải cách hành chính, xây dựng nền công vụ chuyên nghiệp, trách nhiệm, kỷ cương, góp phần phục vụ tốt hơn yêu cầu phát triển bền vững của địa phương. Tính đến tháng 2/2025, toàn tỉnh đã giảm 47/170 công chức (bằng 27,6%) và 1.451/2.463 viên chức (bằng 58,9%) trên tổng số công chức, viên chức hưởng lương từ ngân sách nhà nước phải giảm giai đoạn 2022-2026 (Đảng bộ tỉnh Quảng Ninh, 2025).

Đồng thời, Tỉnh ủy tập trung thực hiện tinh giản biên chế viên chức hưởng lương ngân sách bằng việc xây dựng đề án tự chủ cho các đơn vị sự nghiệp công lập, từng bước nâng cao mức độ tự chủ và giảm dần số người hưởng lương từ ngân sách nhà nước, chuyển sang hưởng lương từ nguồn thu sự nghiệp. Điển hình là việc xây dựng Nghị quyết về cơ chế, chính sách nhằm thu hút bác sĩ, sinh viên tốt nghiệp xuất sắc, cán bộ khoa học trẻ về công tác tại tỉnh như: Nghị quyết số 28/2023/NQ-HĐND ngày 08/12/2023 của Hội đồng nhân dân tỉnh quy định chính sách thu hút bác sĩ về làm việc tại một số đơn vị thuộc tỉnh Quảng Ninh đến năm 2025; Nghị quyết số 05/2022/NQ-HĐND của Hội đồng nhân dân tỉnh về chính sách thu hút sinh viên tốt nghiệp xuất sắc, cán bộ khoa học trẻ; hỗ trợ đào tạo sau đại học đối với viên chức Trường Đào tạo cán bộ Nguyễn Văn Cừ, viên chức các đơn vị sự nghiệp công lập

thuộc lĩnh vực Y tế tỉnh Quảng Ninh giai đoạn 2023-2025 (Đảng bộ tỉnh Quảng Ninh, 2025)...

Năm là, nâng cao hiệu quả hoạt động của bộ máy.

Với quyết tâm chính trị cao, Tỉnh ủy và các cấp ủy, tổ chức đảng tỉnh Quảng Ninh đã thống nhất lãnh đạo, chỉ đạo việc đổi mới, hoàn thiện tổ chức bộ máy và nâng cao hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị, đạt nhiều kết quả tích cực. Tỉnh ủy đã triển khai kịp thời, hiệu quả Thông báo kết luận số 16-TB/TW ngày 07/7/2022 của Bộ Chính trị về việc sắp xếp lại một số mô hình thí điểm theo Nghị quyết số 18-NQ/TW trên cơ sở kế thừa những kinh nghiệm hay, phát huy ưu điểm, kết quả tích cực đạt được, giữ vững sự ổn định, tăng cường năng lực lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành, tổ chức thực hiện của các cơ quan, tổ chức trong hệ thống chính trị và đội ngũ cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức.

Triển khai thực hiện Nghị quyết số 1679/NQ-UBTVQH15 của Ủy ban Thường vụ quốc hội về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp xã của tỉnh Quảng Ninh năm 2025, Tỉnh Quảng Ninh thực hiện mô hình chính quyền địa phương hai cấp theo Nghị quyết số 1679/NQ-UBTVQH15 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp xã, giúp giảm số đơn vị hành chính từ 171 xuống 54; đồng thời ban hành quyết định về tổ chức bộ máy và bố trí cán bộ để vận hành chính quyền 2 cấp từ 01/07/2025 (Vĩnh Quân, 2025). Bên cạnh đó, Tỉnh ủy đã ban hành các quy chế quy định trách nhiệm của cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức trong việc tiếp thu ý kiến góp ý của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị – xã hội và Nhân dân; đồng thời xây dựng quy chế tiếp công dân, đối thoại trực tiếp với Nhân dân của người đứng đầu cấp ủy (Đảng bộ tỉnh Quảng Ninh, 2025)...

Sáu là, đẩy mạnh cải cách hành chính, chuyển đổi số.

Cùng với tinh gọn bộ máy, Tỉnh ủy tỉnh Quảng Ninh đã tích cực đẩy mạnh chuyển đổi số và xây dựng chính quyền số. Tỉnh Quảng Ninh đã chuẩn bị hạ tầng công nghệ thông tin, đảm bảo hệ thống quản lý, giải quyết thủ tục hành chính, tiếp công dân... vận hành thông suốt khi mô hình mới đi vào hoạt động. Các trung tâm phục vụ hành chính công đã được bố trí lại, bảo đảm tiếp nhận và xử lý thủ tục hành chính, cung cấp dịch vụ công trực tuyến giúp giảm thiểu thời gian, nâng cao chất lượng phục vụ người

dân. Theo đó, 100% xã, phường, đặc khu đã thực hiện thông báo mẫu dấu, chức danh, chữ ký, trụ sở và địa điểm làm việc của các cơ quan Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội (Thu Chung, 2025). Trung tâm Phục vụ hành chính công ở các xã, phường và đặc khu luôn bảo đảm việc tiếp nhận, giải quyết thủ tục hành chính diễn ra an toàn, liên tục và hiệu quả, không để xảy ra tình trạng gián đoạn. Nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội được tập trung thực hiện với quyết tâm cao nhất. Qua đó cho thấy, việc tinh gọn bộ máy gắn với chuyển đổi số không chỉ giúp giảm tầng nấc trung gian, tiết kiệm biên chế mà còn hướng tới mục tiêu “hiện đại - minh bạch - hiệu quả” trong công tác quản lý, điều hành.

2.2. Những hạn chế, khó khăn

Thứ nhất, khó khăn về tổ chức và sắp xếp lại bộ máy.

Trong quá trình tổ chức và sắp xếp lại bộ máy của hệ thống chính trị ở tỉnh Quảng Ninh còn hiện tượng “lúng túng, thiếu ổn định” ngay sau khi chuyển đổi. Mặc dù đã bố trí lại nhân sự cho 54 xã, phường, đặc khu mới, với khoảng 21.000 cán bộ, trong đó hơn 1.700 công chức cấp xã cũ được chuyển sang cấp xã mới song việc sắp xếp, phân bổ này vẫn gây áp lực lớn đối với cấp xã mới, cả về nhân lực lẫn công tác quản lý (Nguyễn Dương, 2025).

Vấn đề thể chế, quy định, phân cấp chưa thật đồng bộ, có những quy định, hướng dẫn liên quan đến phân công, phân cấp nhiệm vụ còn chậm, chưa hoàn thiện, ảnh hưởng đến việc vận hành bộ máy mới. Việc tổ chức lại các đơn vị chuyên môn, đơn vị sự nghiệp, chức năng, nhiệm vụ đòi hỏi phân bổ lại trách nhiệm, phối hợp liên ngành. Trong khi đó, việc sắp xếp lại các cơ quan, đầu mối vẫn còn mới, một số cơ quan chưa quen với cơ cấu mới nên có hiện tượng chồng chéo nhiệm vụ hoặc bỏ sót công việc. Việc vận hành bộ máy mới theo mô hình 2 cấp trong một giai đoạn ngắn đã khiến áp lực công việc dồn lên cấp xã, nơi vừa phải đảm nhận nhiều nhiệm vụ trước đây do cấp huyện thực hiện, vừa phải đối mặt với việc ổn định tổ chức, sắp xếp con người, công tác chuyên môn (Tr. Đức, 2025).

Thứ hai, khó khăn về cơ sở vật chất và hạ tầng kỹ thuật.

Khó khăn về cơ sở vật chất và hạ tầng kỹ thuật đang là một trong những rào cản lớn đối với quá trình triển khai cải cách hành chính cấp cơ sở ở tỉnh Quảng Ninh. Trong bối cảnh yêu cầu chuyển đổi số ngày càng cao, việc thiếu đồng bộ về trang thiết bị, công nghệ và nguồn lực kỹ thuật đã ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả phục vụ người dân, doanh nghiệp, đồng thời làm chậm tiến độ thực hiện các mục tiêu hiện đại hóa nền hành chính. Một khó khăn rõ nét nhất về hạ tầng công nghệ thông tin và cơ sở vật chất tại cấp xã. Mặc dù tỉnh Quảng Ninh đã sắp xếp các Trung tâm phục vụ hành chính công ở 54 đơn vị cấp xã mới, nhưng việc đảm bảo thiết bị, đường truyền Internet, hệ thống máy móc để vận hành dịch vụ công trực tuyến vẫn chưa đồng đều (Thanh Vân, 2025).

Việc sắp xếp tổ chức bộ máy kéo theo yêu cầu rà soát lại tài sản công, trụ sở làm việc và quỹ đất sử dụng của các cơ quan. Thực tế cho thấy sau sắp xếp xuất hiện nhiều trụ sở, cơ sở vật chất dôi dư cần được xử lý phù hợp. Đồng thời, các cơ quan, đơn vị mới được thành lập cũng cần được bố trí lại trụ sở và phân định rõ công năng sử dụng để bảo đảm điều kiện làm việc và thực hiện nhiệm vụ. Nếu công tác rà soát, điều chỉnh không được thực hiện kịp thời, chặt chẽ và khoa học, sẽ dễ dẫn đến lãng phí tài sản công, hoặc xảy ra tình trạng đơn vị mới thiếu trụ sở, điều kiện làm việc không đáp ứng yêu cầu, ảnh hưởng đến hiệu quả hoạt động. Một khía cạnh khác là cơ chế, phân cấp và trách nhiệm tại cấp xã với khối lượng công việc tăng ngày càng lớn. Việc chuyển nhiều nhiệm vụ cùng thủ tục từ cấp huyện xuống cấp xã đồng nghĩa yêu cầu năng lực, hạ tầng lớn hơn; nếu không đồng bộ về con người và vật lực, dễ xảy ra quá tải, chồng chéo hoặc bỏ sót nhiệm vụ. Điều này đặt ra yêu cầu tỉnh Quảng Ninh cần kịp thời tháo gỡ khó khăn, vướng mắc, đặc biệt hỗ trợ cấp xã về cơ sở vật chất, hạ tầng số đảm bảo hoạt động bình thường của chính quyền mới (Tr. Đức, 2025).

Thứ ba, khó khăn về cơ chế điều hành và nguồn lực.

Quá trình sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị ở tỉnh Quảng Ninh cho thấy, một số cơ chế, chính sách hướng dẫn vẫn chưa hoàn thiện và đồng bộ. Trong thực tế triển khai, một số quy định và văn bản hướng dẫn chưa ban hành dẫn đến vướng mắc trong sắp xếp biên chế, ủy quyền nhiệm vụ. Mặt khác, nguồn lực bao gồm nhân lực, vật lực và hạ tầng ở một số nơi chưa kịp thời tương thích với khối lượng công việc và yêu cầu mới. Mặc dù Tỉnh đã bố trí lại nhân sự cho 54 đơn vị cấp xã mới, song thời

gian đầu có địa phương “thiếu cán bộ, lúng túng trong thực hiện nhiệm vụ” (Tr. Đức, 2025). Nhiều nhiệm vụ trước đây do cấp huyện đảm nhận được chuyển xuống cấp xã, kéo theo tăng khối lượng công việc, yêu cầu cao hơn về quản lý, chuyên môn, nên nếu không bổ sung nguồn lực đầy đủ dễ dẫn tới quá tải hoặc xử lý thủ tục không đúng hạn, ảnh hưởng tới hiệu quả của việc thực thi nhiệm vụ. Do thể chế vận hành mới, từ 3 cấp sang 2 cấp đã dẫn tới quy trình, phân cấp, ủy quyền nhiệm vụ phải cập nhật lại, nhưng chưa đồng bộ kịp thời, khiến công tác phối hợp giữa các khâu, các cấp, giữa các cơ quan có khi rơi vào trạng thái “vừa chạy vừa xếp hàng”...

3. Giải pháp cơ bản nhằm nâng cao hiệu quả trong việc sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị ở tỉnh Quảng Ninh thời gian tới

Một là, đẩy mạnh rà soát, hoàn thiện cơ chế, chính sách về sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị.

Thực tế cho thấy, đẩy mạnh rà soát, hoàn thiện cơ chế, chính sách là một trong những giải pháp then chốt để nâng cao hiệu quả công tác sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị. Do đó, Tỉnh ủy Quảng Ninh cần lãnh đạo các cơ quan, đơn vị tham mưu tiến hành rà soát toàn diện các văn bản pháp lý, nghị định, thông tư và quy chế liên quan đến tổ chức, chức năng, nhiệm vụ và quyền hạn của các cơ quan, đơn vị trong hệ thống chính trị, nhằm phát hiện những điểm chưa phù hợp, chồng chéo hoặc còn mơ hồ, từ đó có cơ sở để điều chỉnh, bổ sung hoặc ban hành mới. Hoạt động rà soát cần đảm bảo tính hệ thống, xuyên suốt từ trung ương đến địa phương, bảo đảm rằng tất cả các cấp, ngành đều được đánh giá đầy đủ về cơ cấu tổ chức, chức năng nhiệm vụ và quy trình vận hành, đồng thời nhận diện những bất cập, vướng mắc phát sinh trong thực tế.

Bám sát quan điểm chỉ đạo của Tổng Bí thư Tô Lâm: “Rà soát các quy định pháp luật có liên quan để chủ động chuẩn bị sửa đổi, bổ sung hoặc ban hành mới theo đúng quy định, bảo đảm chủ trương của Đảng được triển khai nhanh nhất sau khi được Trung ương thống nhất thông qua” (Báo Nhân dân, 2025). Do đó, việc hoàn thiện cơ chế, chính sách cần tập trung xác định rõ trách nhiệm, quyền hạn, tiêu chuẩn, cơ cấu biên chế và năng lực của từng vị trí công tác, đồng thời xây dựng các hướng dẫn chi tiết về phân công, phân cấp, ủy quyền giữa các cấp, các ngành, tránh tình trạng lúng túng,

chồng chéo hoặc bỏ sót nhiệm vụ. Ngoài ra, cơ chế, chính sách hoàn thiện cũng cần gắn liền với cải cách hành chính, chuyển đổi số và nâng cao hiệu quả quản lý, điều hành, nhằm xây dựng bộ máy vận hành minh bạch, hiệu quả và hiện đại. Mặt khác, cần thiết lập các quy định về đánh giá, giám sát và điều chỉnh định kỳ, bảo đảm rằng các chính sách và cơ chế sau khi áp dụng có thể được cập nhật kịp thời, phù hợp với thực tiễn và đáp ứng yêu cầu phát triển của địa phương. Khi quá trình rà soát và hoàn thiện cơ chế, chính sách được thực hiện đồng bộ và chặt chẽ, việc sắp xếp tổ chức bộ máy sẽ được triển khai thuận lợi, bảo đảm tính ổn định, tinh gọn, hiệu quả và bền vững, đồng thời nâng cao năng lực quản lý, phục vụ và điều hành của hệ thống chính trị ở tất cả các cấp.

Hai là, hoàn thiện mô hình tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị phù hợp với thực tiễn.

Để nâng cao hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị, Tỉnh ủy Quảng Ninh cần lãnh đạo, chỉ đạo chặt chẽ việc rà soát, hoàn thiện chức năng, nhiệm vụ của các cơ quan, tổ chức từ cấp tỉnh đến cấp cơ sở. Việc rà soát cần thực hiện một cách khoa học, khách quan, đồng thời gắn với yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội, đặc thù từng địa phương và các yêu cầu mới trong bối cảnh đổi mới mô hình tăng trưởng, thúc đẩy chuyển đổi số và xây dựng chính quyền số. Trên cơ sở kết quả rà soát, cần kịp thời nhận diện các đầu mối chồng chéo, nhiệm vụ trùng lặp, các bộ phận hoạt động kém hiệu quả để có phương án sắp xếp, điều chỉnh phù hợp.

Trên cơ sở Quyết định số 571/QĐ-TTg ngày 12/3/2025 của Thủ tướng Chính phủ về sắp xếp đơn vị hành chính và xây dựng mô hình chính quyền địa phương hai cấp, Tỉnh ủy Quảng Ninh cần chủ động thành lập Ban Chỉ đạo để lãnh đạo, chỉ đạo thống nhất quá trình triển khai trên phạm vi toàn tỉnh. Đồng thời, yêu cầu các cấp ủy, chính quyền tăng cường phối hợp trong rà soát, lập đề án, bảo đảm việc sắp xếp được thực hiện khoa học, đồng bộ và đúng quy định. Quá trình triển khai cần bảo đảm công khai, minh bạch, có lộ trình phù hợp, bảo vệ quyền lợi chính đáng của cán bộ và Nhân dân, qua đó tạo sự đồng thuận xã hội và nâng cao hiệu quả quản lý. Trong đó: "tập trung triển khai thực hiện sắp xếp đơn vị hành chính cấp tỉnh, tổ chức lại đơn vị hành chính cấp xã và tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp bảo đảm "thận trọng, kỹ lưỡng, khẩn trương, hiệu quả"" (Bộ Nội vụ, 2025).

Mặt khác, việc hoàn thiện mô hình tổ chức bộ máy cần tuân thủ yêu cầu tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, đồng thời bảo đảm sự lãnh đạo toàn diện của Đảng. Tỉnh ủy cần định hướng xây dựng các mô hình tổ chức mới theo hướng tinh giản đầu mối, giảm các cấp trung gian, nâng cao mức độ phối hợp, liên thông giữa các cơ quan và tăng cường trách nhiệm của người đứng đầu.

Ba là, hoàn thiện Đề án vị trí việc làm gắn với sắp xếp bộ máy của từng cơ quan, đơn vị.

Trong bối cảnh sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị hiện nay, Tỉnh ủy Quảng Ninh cần tập trung lãnh đạo các cơ quan, đơn vị, đặc biệt coi trọng công tác bố trí cán bộ, gắn với Đề án vị trí việc làm. Do đó, cần tiến hành rà soát toàn diện về thực trạng tổ chức, biên chế và vị trí việc làm của từng cơ quan, đơn vị trong hệ thống chính trị của tỉnh. Hoạt động này giúp đánh giá chính xác chức năng, nhiệm vụ, số lượng cán bộ, cơ cấu tổ chức, mối quan hệ phối hợp, đồng thời xác định vị trí việc làm thiết yếu, những vị trí có thể tinh giản hoặc cần bổ sung.

Dựa trên kết quả đánh giá thực tiễn, Tỉnh ủy cần chỉ đạo xây dựng khung vị trí việc làm tiêu chuẩn cho từng loại cơ quan, đơn vị, đảm bảo tỷ lệ hợp lý giữa các chức danh lãnh đạo, chuyên môn, tham mưu, quản lý và thực thi. Mỗi vị trí việc làm phải gắn chặt với chức năng, nhiệm vụ sau sắp xếp, tránh trùng lặp, chồng chéo và bảo đảm hoạt động hiệu quả, đồng bộ. Đồng thời, cần xác định rõ tiêu chuẩn, năng lực và yêu cầu cụ thể cho từng vị trí, bao gồm trình độ chuyên môn, kỹ năng nghiệp vụ, phẩm chất đạo đức, khả năng quản lý và phối hợp, nhằm bố trí cán bộ phù hợp với năng lực và phát huy tối đa hiệu quả công việc. Bên cạnh đó, Tỉnh ủy cần xây dựng lộ trình sắp xếp, điều chỉnh biên chế gắn với vị trí việc làm, bảo đảm tính khả thi, khoa học, phù hợp với chức năng, nhiệm vụ từng cơ quan, đơn vị. Lộ trình này cần đề xuất phương án xử lý cán bộ chưa phù hợp, bao gồm đào tạo, điều động, bố trí lại hoặc tinh giản theo quy định, đồng thời bảo vệ quyền lợi của cán bộ và tạo sự đồng thuận trong toàn hệ thống chính trị.

Bốn là, nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ, công chức.

Tỉnh ủy Quảng Ninh cần chú trọng công tác đào tạo, bồi dưỡng nhằm trang bị đầy đủ kiến thức chuyên môn, kỹ năng quản lý, lãnh đạo, kỹ năng ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số cho cán bộ, công chức ở tất cả các cấp. Việc đào tạo không chỉ dừng lại ở kiến thức lý thuyết mà cần kết hợp thực hành, tình huống thực tiễn, giúp cán bộ nâng cao năng lực xử lý công việc, giải quyết các vấn đề phát sinh và thích ứng nhanh với yêu cầu mới. Bên cạnh đó, công tác tuyển dụng, bố trí và sử dụng cán bộ phải được thực hiện khoa học, dựa trên tiêu chuẩn năng lực, trình độ, kinh nghiệm và phù hợp với vị trí công tác, tránh tình trạng thừa, thiếu hoặc bố trí không đúng chuyên môn, đảm bảo bộ máy vận hành hiệu quả. Do đó, đòi hỏi “đội ngũ cán bộ cấp tỉnh và cấp xã phải đảm bảo bản lĩnh chính trị vững vàng, đạo đức trong sáng, có năng lực nổi bật. Là những người dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm” (Lê Hoàng, 2025).

Đồng thời, cần xây dựng cơ chế đánh giá, khen thưởng và xử lý kỷ luật công bằng, minh bạch, tạo động lực cho cán bộ, công chức nỗ lực nâng cao năng lực và hiệu quả công việc. Việc ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý, theo dõi hiệu quả công việc, đánh giá năng lực và phát hiện điểm yếu của cán bộ cũng là một giải pháp quan trọng, giúp quá trình quản lý nguồn nhân lực minh bạch, chính xác và kịp thời. Ngoài ra, cần chú trọng việc luân chuyển, bố trí cán bộ ở các vị trí khác nhau để nâng cao kinh nghiệm, mở rộng kiến thức và khả năng phối hợp liên ngành. Cùng với đó, xây dựng môi trường làm việc năng động, chuyên nghiệp, khuyến khích sáng tạo và tinh thần trách nhiệm, sẽ giúp đội ngũ cán bộ, công chức không chỉ đáp ứng yêu cầu hiện tại mà còn chủ động thích ứng với các thay đổi trong công tác quản lý, cải cách hành chính và phát triển địa phương. Khi năng lực cán bộ được nâng cao đồng bộ, bộ máy chính quyền sẽ vận hành hiệu quả, tinh gọn và bền vững, góp phần thực hiện tốt các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Năm là, thúc đẩy cải cách thủ tục hành chính gắn với dịch vụ công trực tuyến.

Thực tế cho thấy, sau sắp xếp đơn vị hành chính, nhiều địa phương phát sinh tình trạng chồng chéo quy trình, thay đổi thẩm quyền giải quyết. Do đó, việc cập nhật, công khai kịp thời các thủ tục hành chính trên Cổng dịch vụ công của tỉnh, đồng thời chuẩn hóa quy trình xử lý hồ sơ điện tử là yêu cầu cấp thiết, góp phần giảm áp lực cho bộ máy mới, hạn chế phát sinh thủ tục trung gian không cần thiết. Đồng thời, đẩy mạnh cung cấp và sử dụng dịch vụ công trực tuyến toàn trình nhằm tạo điều kiện để

người dân, doanh nghiệp thực hiện thủ tục mọi lúc, mọi nơi. Qua đó giảm tiếp xúc trực tiếp, rút ngắn thời gian giải quyết, giảm áp lực cho bộ máy hành chính và nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước. Tăng cường đầu tư hạ tầng công nghệ thông tin và các nền tảng số dùng chung; hạ tầng số cần được triển khai đồng bộ từ tỉnh đến cấp xã, phường, nhất là tại các đơn vị mới sáp nhập. Hệ thống phần mềm phải bảo đảm liên thông dữ liệu giữa các cơ quan trong hệ thống chính trị, tránh tình trạng “cát cứ thông tin”, góp phần nâng cao hiệu quả chỉ đạo, điều hành và phối hợp xử lý công việc.

Bám sát quan điểm chỉ đạo: “Phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia là đột phá quan trọng hàng đầu, là động lực chính để phát triển nhanh lực lượng sản xuất hiện đại, hoàn thiện quan hệ sản xuất, đổi mới phương thức quản trị quốc gia, phát triển kinh tế - xã hội, ngăn chặn nguy cơ tụt hậu, đưa đất nước phát triển bứt phá, giàu mạnh trong kỷ nguyên mới” (Bộ Chính trị, 2024). Mặt khác, cần chú trọng nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ, công chức trong thực hiện thủ tục hành chính trên môi trường số. Cùng với sắp xếp tổ chức bộ máy, tỉnh cần tăng cường đào tạo, bồi dưỡng kỹ năng số, kỹ năng xử lý hồ sơ điện tử cho cán bộ, nhất là ở cấp cơ sở; đồng thời gắn kết quả thực hiện dịch vụ công trực tuyến với đánh giá mức độ hoàn thành nhiệm vụ.

4. Kết luận

Có thể khẳng định rằng, công tác sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị ở tỉnh Quảng Ninh thời gian qua đã được triển khai nghiêm túc, bài bản và đạt nhiều kết quả quan trọng, góp phần tinh gọn đầu mối, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý, điều hành của các cơ quan trong hệ thống chính trị. Tuy nhiên, thực tiễn cũng cho thấy quá trình sắp xếp còn phát sinh không ít khó khăn, thách thức, nhất là về sự đồng bộ trong tổ chức, cơ chế vận hành, chất lượng đội ngũ cán bộ và điều kiện bảo đảm cho hoạt động của bộ máy sau sáp nhập. Một số vấn đề như chồng chéo chức năng, quá tải công việc ở cấp cơ sở, hạ tầng và ứng dụng công nghệ thông tin chưa theo kịp yêu cầu mới vẫn cần được tiếp tục quan tâm giải quyết. Do đó, trong thời gian tới, tỉnh Quảng Ninh cần tiếp tục hoàn thiện mô hình tổ chức bộ máy gắn với cải cách hành chính, chuyển đổi số và nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, nhằm bảo đảm bộ máy của hệ thống chính trị vận hành ổn định, thông suốt và hiệu quả, đáp ứng yêu cầu phát triển trong giai đoạn mới./.

Tài liệu tham khảo

1. Báo Điện tử Chính phủ. (2024). Sắp xếp bộ máy: Quảng Ninh cơ bản hoàn thành phương án giảm 6 sở; 2 cơ quan tham mưu giúp việc Tỉnh ủy, <https://xaydungchinhhsach.chinhphu.vn/sap-xep-bo-may-co-ban-hoan-thanh-phuong-an-giam-6-so-2-co-quan-tham-muu-giup-viec-tinh-uy-quang-ninh-119241219234359663.htm>
2. Báo Nhân dân. (2025). Sắp xếp tổ chức bộ máy tinh-gọn-mạnh-hiệu năng-hiệu lực-hiệu quả, <https://nhandan.vn/special/sap-xep-to-chuc-bo-may-tinh-gon-manh-hieu-nang-hieu-luc-hieu-qua/index.html>
3. Bộ Chính trị. (2024). Nghị quyết số 57-NQ/TW, ngày 22/12/2024 về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia.
4. Bộ Nội vụ. (2025). Nghị quyết mới về sắp xếp cấp huyện, xã sẽ ban hành trước 15/4, <https://tienphong.vn/bo-noi-vu-nghi-quyet-moi-ve-sap-xep-cap-huyen-xa-se-ban-hanh-truoc-154-post1727653.tpo>, ngày 28/3/2025.
5. Đảng bộ tỉnh Quảng Ninh. (2025). Văn kiện Đại hội đại biểu tỉnh Quảng Ninh lần thứ XVI, nhiệm kỳ 2025-2030. Tr.28, 118, 81, 124.
6. Hoài Anh. Sức mạnh đại đoàn kết, nguồn cội của mọi thắng lợi, <https://www.quangninh.gov.vn>, ngày 14/1/2026).
7. Lê Hoàng. (2025). Nếu không chú trọng chất lượng đội ngũ, việc sáp nhập sẽ chỉ mang tính cơ học, <https://vov.vn/chinh-tri/neu-khong-chu-trong-chat-luong-doi-ngu-viec-sap-nhap-se-chi-mang-tinh-co-hoc-post1162861.vov>, ngày 24/3/2025.
8. Nguyễn Dương. (2025). Quảng Ninh “vừa chạy vừa xếp hàng” vận hành chính quyền 2 cấp, <https://dantri.com.vn/thoi-su/quang-ninh-vua-chay-vua-xep-hang-van-hanh-chinh-quyen-2-cap-20251006140621983.htm?>, ngày 6/10/2025.
9. Thu Chung. (2025). Bộ máy chính quyền mới hoạt động ổn định, hiệu quả, <https://baoquangninh.vn/bo-may-chinh-quyen-moi-hoat-dong-on-dinh-hieu-qua-3366725.html?>, ngày 15/7/2025.
10. Vũ Thuỳ Linh. (2025). Tinh gọn tổ chức bộ máy hệ thống chính trị và vận hành chính quyền địa phương hai cấp tại Quảng Ninh, <https://tapchicongsan.org.vn/web/guest/dot-pha-phat-trien-khoa-hoc-cong-nghe-doi-moi-sang-tao-va-chuyen-doi-so-quoc-gia/-/2018/1199202/tinh-gon-bo-may-he-thong-chinh-tri-va-van-hanh-chinh-quyen-hai-cap-tai-quang-ninh.aspx?>, ngày 16/12/2025.
11. Tr. Đức. (2025). Chủ tịch nước: Quảng Ninh cần kịp thời tháo gỡ khó khăn, vướng mắc khi vận hành bộ máy mới, <https://nld.com.vn/chu-tich-nuoc-quang-ninh-can-kip-thoi-thao-go-kho-khan-vuong-mac-khi-van-hanh-bo-may-moi-196250729190645492.htm?>, ngày 29/7/2025.
12. Thanh Vân. (2025). Chính quyền 2 cấp: Kết quả bước đầu và những vướng mắc cần tháo gỡ ở Quảng Ninh, <https://www.vietnamplus.vn/chinh-quyen-2-cap-ket-qua-buoc-dau-va-nhung-vuong-mac-can>

<thao-go-o-quang-ninh-post1056203.vnp?>, ngày 17/8/2025.

13. Vĩnh Quân. (2025). Quảng Ninh công bố các quyết định về thực hiện mô hình chính quyền địa phương 2 cấp, <https://kinhtedothi.vn/quang-ninh-cong-bo-cac-quyet-dinh-ve-thuc-hien-mo-hinh-chinh-quyen-dia-phuong-2-cap.751856.html>?, ngày 30/6/2025